

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 04 września 2023 roku o oddaleniu wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia (k. 73 akt)

We wniosku z dnia 14 sierpnia 2023 roku wnioskodawca (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G., uzupełnionym w piśmie z datą w nagłówku „dnia 30 sierpnia 2023 roku” (data prezentaty: 2023-08-31), domagał się zabezpieczenia jego roszczenia o zapłatę kwoty 8 798,38 złotych wobec obowiązanego (...) z siedzibą w C. poprzez zajęcie – do sumy zabezpieczenia w kwocie 8 798,38 złotych (zgodnie z treścią pisma z datą w nagłówku „dnia 30 sierpnia 2023 roku” (data prezentaty: 2023-08-31, k. 7071 akt) – ruchomości, tj. towaru stanowiącego przedmiot zlecenia spedycyjnego powierzonego uprawnionemu przez obowiązanego realizowanego przez uprawnionego pod numerem teczki spedycyjnej (...), a składowanego na magazynie uprawnionego w G., w postaci fartuchów jednorazowych ochronnych zapakowanych składowanych na 36 paletach o łącznej wadze brutto 15 875,73 kg o łącznej wartości około 15 000 USD, a dostarczonych na magazyn uprawnionego w kontenerze o numerze (...).

W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał, że strony łączyła ramowa umowa spedycji i w oparciu o nią na podstawie złożonej w dniu 02 kwietnia 2023 roku oferty przyjętej przez obowiązanego uprawniony w dniu 19 czerwca 2023 roku podjął z portu w G. kontener o numerze (...) i przetransportował go na swój magazyn. W związku z tymi czynnościami uprawniony w dniu 13 czerwca 2023 roku wystawił fakturę na kwotę 1 370 USD, a następnie – w dniu 06 lipca 2023 roku na kwotę 180 USD w związku ze składowaniem towaru w okresie od dnia 19 czerwca 2023 roku do dnia 30 czerwca 2023 roku. Mimo licznych wezwań należności te nie zostały uregulowane przez obowiązanego. Wnioskodawca wskazał, że przysługuje mu na towarze w postaci fartuchów jednorazowych ochronnych ustawowe prawo zastawu, niemniej jednak dla jego realizacji niezbędne jest postanowienie o zabezpieczeniu, zaś jego brak uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie ewentualnego orzeczenia. W ocenie uprawnionego stale rosnące zadłużenie i brak jakichkolwiek przesłanek co do pozytywnej oceny możliwości finansowych obowiązanego, a także bezskuteczność terminów wskazywanych wielokrotnie przez samego obowiązanego jako terminy spłaty należności może prowadzić w konsekwencji do niezaspokojenia roszczeń uprawnionego w przyszłości.

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia roszczenia podlegał oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 730 § 1 k.p.c. w każdej sprawie cywilnej podlegającej rozpoznaniu przez sąd lub sąd polubowny można żądać udzielenia zabezpieczenia. Sąd może udzielić zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania lub w jego toku (§ 2).

W myśl art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Z kolei zgodnie z § 2 tego przepisu interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Stosownie zaś do art. 730¹ § 2¹ k.p.c. interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia uważa się za uprawdopodobniony, gdy żądającym zabezpieczenia jest powód dochodzący należności zapłaty z tytułu transakcji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 08 marca 2013 roku o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, w przypadku gdy wartość tej transakcji nie przekracza siedemdziesięciu pięciu tysięcy złotych, a dochodzona należność nie została uregulowana i od dnia upływu terminu jej płatności upłynęły co najmniej trzy miesiące. Przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd uwzględni interesy stron lub uczestników postępowania w takiej mierze, aby uprawnionemu zapewnić należytą ochronę prawną, a obowiązanego nie obciążać ponad potrzebę (§ 3).

Na gruncie przepisów art. 730 i nast. k.p.c. celem udzielenia zabezpieczenia jest zwiększenie skuteczności postępowania cywilnego poprzez zapewnienie, że pomimo upływu czasu koniecznego dla rozstrzygnięcia sprawy możliwym będzie osiągnięcie zamierzonych przez stronę celów tego postępowania. W tym też szeroko pojmowanym zakresie dokonywać należy oceny łącznego zaistnienia przesłanek określonych w art. 730¹ § 1 k.p.c., a warunkujących udzielenie zabezpieczenia w postaci uprawdopodobnienia roszczenia i interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, zdefiniowanego w § 2 tego przepisu. Obie powyższe przesłanki muszą istnieć łącznie, co oznacza, że brak chociażby jednej z nich powoduje, że zabezpieczenie roszczenia jest niedopuszczalne. Warunkiem zabezpieczenia jest więc, by wymienione przesłanki zostały uprawdopodobnione przez stronę żądającą zabezpieczenia, gdyż ciężar uprawdopodobnienia spoczywa na żądającym. Przy ocenie wniosku o zabezpieczenie w myśl art. 730¹ § 3 k.p.c. Sąd jest ponadto zobowiązany do zapewnienia należytej ochrony prawnej uprawnionego, jak i do nieobciążania obowiązującego ponad miarę. Pamiętać należy, że zabezpieczenie udzielane jest w chwili, gdy kwestia zasadności roszczenia nie została jeszcze rozstrzygnięta.

W świetle powyższego kwestią zatem zasadniczą – wobec treści wniosku – była ocena, czy wnioskodawca zdołał uprawdopodobnić swoje roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, a tym samym, czy doszło do ziszczenia się przesłanek warunkujących zasadność wniosku o udzielenie zabezpieczenia roszczenia.

Ze względu na specyfikę postępowania zabezpieczającego jako przyspieszonego i odformalizowanego przyjmuje się, że uprawdopodobnienie nie wymaga niepodważalnych dowodów istnienia roszczenia, jednak nie oznacza to, że każde twierdzenie uprawnionego o istnieniu roszczenia stanowi jego uprawdopodobnienie. Uprawdopodobnienie oznacza, że należy przedstawić i należyście uzasadnić podnoszone twierdzenia, które mogą zostać uznane za uprawdopodobnione, gdy jest szansa na ich istnienie, gdyż istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że Sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez strony materiału dowodowego niekoniecznie odpowiadającego wymogom stawianym dowodom przeprowadzanym w toku procesu (por. art. 243 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Uprawdopodobnienia nie można bowiem utożsamiać z udowodnieniem roszczenia, stanowi ono bowiem niejako surogat dowodu – nie daje pewności, lecz jedynie wiarygodność określonego faktu. Uprawniony musi w postępowaniu zabezpieczającym uprawdopodobnić roszczenie – innymi słowy, musi wykazać wiarygodność roszczenia, tj. przedstawić i należyście uzasadnić twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia (obowiązek ten wynika również z treści przepisu art. 736 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Zdaniem Sądu na dzień wydania postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia wnioskujący uprawdopodobnił co do zasady istnienie roszczenia w tym sensie, że istnieją podstawy do uznania, że przysługuje mu roszczenie o zapłatę, niemniej jednak nie uprawdopodobnił wysokości tegoż roszczenia. Jakkolwiek bowiem wnioskodawca przedłożył ramową umowę spedycji, kontenerowy list przewozowy, dokument przyjęcia towaru na magazyn, deklarację skróconą czasowego składowania oraz faktury numer (...) na kwotę 1 370 USD i numer (...) na kwotę 180 USD, co oznacza, że prima facie istnieje znaczna szansa na istnienie tego roszczenia, ale co nie wyklucza jednak tego, że w świetle głębszej analizy stanu faktycznego i prawnego oraz po przeprowadzeniu dowodów okaże się, że powództwo nie jest zasadne, to nie zdołał uprawdopodobnić, że przysługuje mu roszczenie o zapłatę kwoty 8 798,38 złotych. Jak wynika bowiem z treści powyższych dokumentów wartość obu faktur, w których dokonano również przeliczenia wartości wyrażonej w USD na wartość wyrażoną w walucie polskiej, to kwota 6 586,67 złotych (5 851,69 złotych + 734,98 złotych). A więc nie sposób uznać, że powód uprawdopodobnił roszczenie o zapłatę kwoty 8 798,38 złotych, której zabezpieczenia się domaga. Podkreślić też należy, że wysokość roszczenia podlegającego zabezpieczeniu należy odróżnić od sumy zabezpieczenia. W odpowiedzi na zobowiązanie przewodniczącego wnioskodawca wskazał, że suma zabezpieczenia (nie stanowiła jej bowiem wbrew twierdzeniom pełnomocnika wnioskodawcy wskazana we wniosku wartość przedmiotu zabezpieczenia) to kwota 8 798,38 złotych i że składa się na nią kwota 1 550 USD tytułem należności głównej oraz kwota 2 517 złotych obejmująca koszty (opłata sądowa – 400 złotych, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 złotych, koszty zastępstwa procesowego – 1 800 złotych i koszty wykonania zabezpieczenia – 300 złotych). Abstrahując już od tego, że suma tych składowych (w złotych polskich) wynosi 9 103,67 złotych (6 586,67 złotych + 400 złotych + 17 złotych + 1 800 złotych + 300 złotych), a więc więcej niż wskazana kwota jako suma zabezpieczenia (8 798,38 złotych), to należało mieć na uwadze, że wnioskodawca dla uprawdopodobnienia swojego

roszczenia przedłożył dwie faktury – numer (...) na kwotę 1 370 USD i numer (...) na kwotę 180 USD, a więc z których wynikał dla uczestnika (dłużnika) obowiązek zapłaty w walucie USD. Tymczasem roszczenie, którego zabezpieczenia domaga się wnioskodawca zostało określone w złotych polskich, co narusza zasadę walutowości określoną w art. 358 § 1 k.c., bo wybór waluty spełnienia świadczenia należy do dłużnika (tak też inny skład Sądu Rejonowego w Gdyni w uzasadnieniu postanowienia z dnia 20 czerwca 2022 roku w sprawie o sygn. akt VI Gz 30/22 wydanego na tle zbliżonego stanu faktycznego).

Niezależnie od powyższego wnioskodawca nie uprawdopodobnił również interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia.

Niemożliwość lub utrudnienie w wykonaniu mającego zapaść orzeczenia musi istnieć obiektywnie, zaś zagrożenie zaistnienia powyższej sytuacji musi być realne. Nie jest wystarczające wyrażenie przez wnioskodawcę jedynie ogólnikowej obawy, iż brak zabezpieczenia mógłby pozbawić go zaspokojenia jego wierzytelności. Z uniemożliwieniem lub znacznym utrudnieniem wykonania orzeczenia możemy mieć do czynienia jedynie w sytuacji, w której zachodzi obawa, że z uwagi na zachowanie dłużnika albo na właściwości przedmiotu sporu, wykonanie orzeczenia okaże się niemożliwe, a przynajmniej utrudnione. Jednocześnie, jak się wskazuje, nie wystarczy subiektywne odczucie wnioskodawcy, okoliczności te muszą być obiektywnie uzasadnione i co najmniej uprawdopodobnione. W niniejszej sprawie wnioskodawca wskazał, że potrzeba udzielenia żądanego zabezpieczenia wynika z przeświadczenia wnioskodawcy, że rosnące zadłużenie i brak jakichkolwiek przesłanek co do pozytywnej oceny możliwości finansowych obowiązanego, a także bezskuteczność terminów wskazywanych wielokrotnie przez samego obowiązanego jako terminy spłaty należności może prowadzić w konsekwencji do niezaspokojenia roszczeń uprawnionego w przyszłości. Jednocześnie obowiązanym nie przedłożył żadnych dokumentów (poza korespondencją w językach obcych) potwierdzających obecną sytuację majątkową pozwanego i choćby uprawdopodobniającą okoliczność, że pozwany przestał regulować swoje bieżące i wymagalne zobowiązania także wobec innych kontrahentów, a brak zabezpieczenia uczyni wykonanie orzeczenia niemożliwym, a przynajmniej utrudnionym. Obawa pozbawienia zaspokojenia powinna być bowiem realna, należycie uzasadniona oraz istnieć w chwili udzielenia zabezpieczenia. Wprawdzie przepis wskazuje na konieczność uprawdopodobnienia, a nie udowodnienia okoliczności przemawiających za zabezpieczeniem powództwa, jednakże zdaniem Sądu owo uprawdopodobnienie nie może polegać jedynie na ogólnych twierdzeniach wnioskodawcy, czy zasłyszanych przez niego informacjach. Nie ma także żadnych obiektywnych przesłanek na potwierdzenie faktu, iż obowiązanym rzeczywiście nie posiada np. żadnych środków na pokrycie ewentualnych zobowiązań wynikających z ewentualnego pozwu i to zarówno zgromadzonych na rachunkach bankowych, jak i w postaci nieruchomości. Nie można przy tym zakładać a priori, że obowiązanym nawet, jeżeli obecnie jego sytuacja finansowa byłaby trudna, nie posiada oszczędności wystarczających na zaspokojenie roszczenia wnioskodawcy w razie korzystnego dla niego rozstrzygnięcia w przyszłym procesie.

Nie stanowi zaś w żadnej mierze uprawdopodobnienia przedmiotowej przesłanki okoliczność, że pozwany nie uregulował zobowiązań przez znaczny okres czasu i nie dotrzymuje nawet wskazanych przez siebie terminów.

W świetle powyższego uznać należało, że przesłanki zabezpieczenia roszczenia nie zostały spełnione i wniosek podlegał oddaleniu, o czym orzeczono jak w sentencji postanowienia na podstawie art. 730 k.p.c. w zw. z art. 730¹ § 2 i § 2¹ k.p.c. stosowanych a contrario.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

SSR Justyna Supińska

Gdynia, dnia 15 września 2023 roku